

Oplæg på Affald 2023

Lovforslag om ny organisering af
affaldsforbrændingssektoren
og
Aftale om Selskabsgørelse af
kommunernes affaldsydelser

DAGSORDEN

1. L115 om Ny organisering af affaldsforbrændingssektoren...
  - Lovforslagets hovedelementer
  - Proces for lovforslaget og ikrafttrædelsesdatoer
  - Spørgsmål
2. Aftale om selskabsgørelse af kommunens affaldsydelser

KLIMAPLAN FOR EN GRØN AFFALDSSEKTOR OG CIRKULÆR ØKONOMI

I. Visioner for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi

II. Øget sortering og strømligning (MFVM)

III. Mere genanvendelse af plastikaffald (MFVM)

IV. En stærk genanvendelsessektor (KEFM)

V. Mindre forbrænding og mindre import af affald til forbrænding (KEFM)

VI. Mindre affald og mere cirkulær økonomi (MFVM & KEFM)

VII. En energi- og klimaneutral vandsektor (MFVM & KEFM)

VIII. Yderligere initiativer frem mod en klimaneutral affaldssektor (MFVM & KEFM)

Aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet) og Venstre, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Alternativet om

Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi

16. juni 2020

1

Hovedelementer i lovforslaget

KRAV TIL SELSKABSGØRELSE

Ændrede vilkår for kommunalt ejede affaldsforbrændingsanlæg:

- skal drives i selskaber med begrænset ansvar i A/S eller ApS
- krav om kommunal majoritetskontrol for eksisterende kommunale anlæg
- må kun udføre selve forbrændingsydelsen
- anlæg omfattet af selskabsskatteloven

Undtagelser:

- Kommunale anlæg på ikke-brofaste øer
- Anlæg, hvor kommunalbestyrelsen senest den 31. december 2024 har godkendt et projektforslag for lukning, og lukningen gennemføres senest tre år efter godkendelsen.
- Mulighed for at give anlæg lov til at selskabsgøre senere, under særlige betingelser, hvor der kan være risiko for, at et eksisterende anlæg ikke kan selskabsgøres, fordi anlæggets forpligtelser vurderes at overstige aktiverne, som følge af konkurrenceudsættelsen.

UDBUD OG TILSYN

- Kommuner skal udbyde behandlingen af det forbrændingsegnete affald, som indgår i kommunale ordninger, samt affald fra kommunernes egne institutioner og virksomheder.
- Kommunens anvisningsret for forbrændingsegnet erhvervsaffald ophæves: Erhvervsvirksomheder kan frit vælge, hvilke affaldsforbrændingsanlæg der skal behandle deres forbrændingsegnete affald.
- Forsyningstilsynet udarbejder konkurrencefremmende tiltag mhp. at understøtte konkurrencen på markedet samt vejledningsmateriale til at understøtte udbudsprocessen.
- Kommunerne skal indberette evt. sagligt begrundede årsager, hvis de konkurrencefremmende tiltag ikke benyttes. Forsyningstilsynet kan påse og gribe ind, hvis et udbud er strategisk.

MONITORERING

- **Formål:** Monitorere udvikling i kapaciteten på danske affaldsforbrændingsanlæg frem mod 2030 ift. danske forbrændingsegneede affaldsmængder.
- Årlig afrapportering til forligskreds fra 2024.
- Benchmarking af forbrændingsanlæg ("BEATE forbrænding") ophører.

LÅN

- Kommuner kan stille garanti for forbrændingsanlægs lån, også når anlæg er selskabsgjort i A/S (vil gælde for lån i KommuneKredit og private lån).
- En kommune, der yder garanti for lån, skal opkræve en markedskonform garantiprovision
- Nye lån skal optages på markedsvilkår. Kommuner vil fortsat kunne stille garantier for nye lån mod betaling af markedskonform garantiprovision

PULJE TIL STRANDEDE OMKOSTNINGER

- 200 mio. kr. afsat med Klimaplanen til at dække strandede omkostninger ved lukning af anlæg fra 2026-2030.
- Udbetaling fra puljen kan ske efter afvikling af et forbrændingsanlæg med et beløb på op til 70 pct. af et tab.
- Det fremgår af Klimaplanen, at såfremt puljen ikke er tilstrækkelig, indkaldes aftalekredsen til at drøfte en forøgelse af puljen.
- Med lovforslaget bemyndiges klima-, energi- og forsyningsministeren til at fastsætte regler om bl.a. ansøgning og uddeling af midler fra den afsatte pulje.

KONSEKVENSVURDERING

Klimaeffekt og effekt på import

Det skønnes med betydelig usikkerhed, at den danske kapacitet til affaldsforbrænding vil blive reduceret med 0,6 mio. ton i 2030 ift. et scenarie uden konkurrenceudsættelse.

Det svarer til en reduktion på ca. 80 pct. af importen i 2030. Det skønnes at medføre en CO₂e-reduktion på ca. 0,6 mio. ton CO₂e i 2030.

Fra 2034 skønnes der en fuld kapacitetstilpasning til mængden af dansk forbrændingseget affald i KF22.

Økonomiske konsekvenser for kommuner

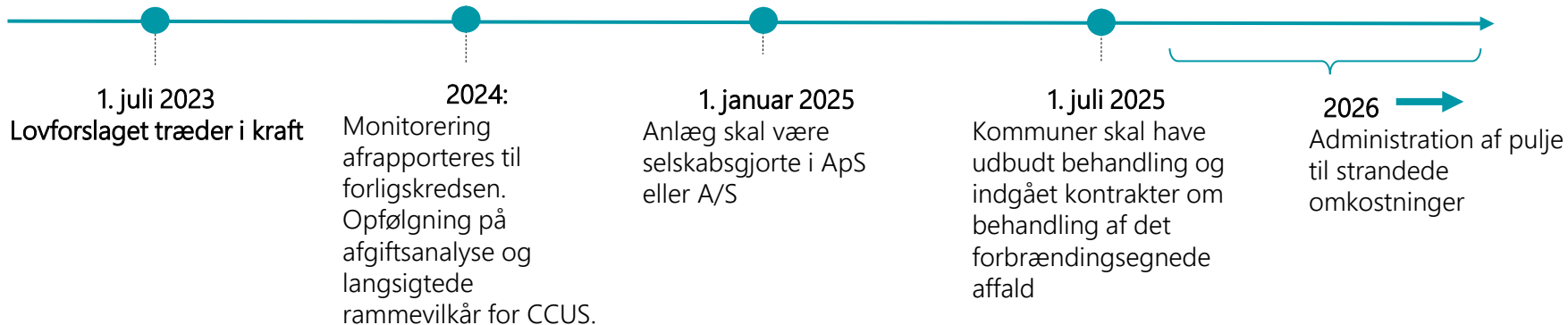
Reduktionen i den danske kapacitet kan medføre strandede omkostninger i de kommuner, hvor anlæg udkonkurreres, hvis anlægget har restgæld.

Der er særligt risiko for strandede omkostninger ved anlæg, der ikke kan reducere deres tab ved at fortsætte i drift. Strandede omkostninger er skønnet pba. den samlede restgæld i branchen.

Det skønnes med betydelig usikkerhed, at der er kommunale omkostninger på godt 750 mio. kr. i 2025 og 350 mio. i 2030. Omkostningerne falder i takt med, at sektorens restgæld falder.

IKRAFTTRÆDESESDATOER:

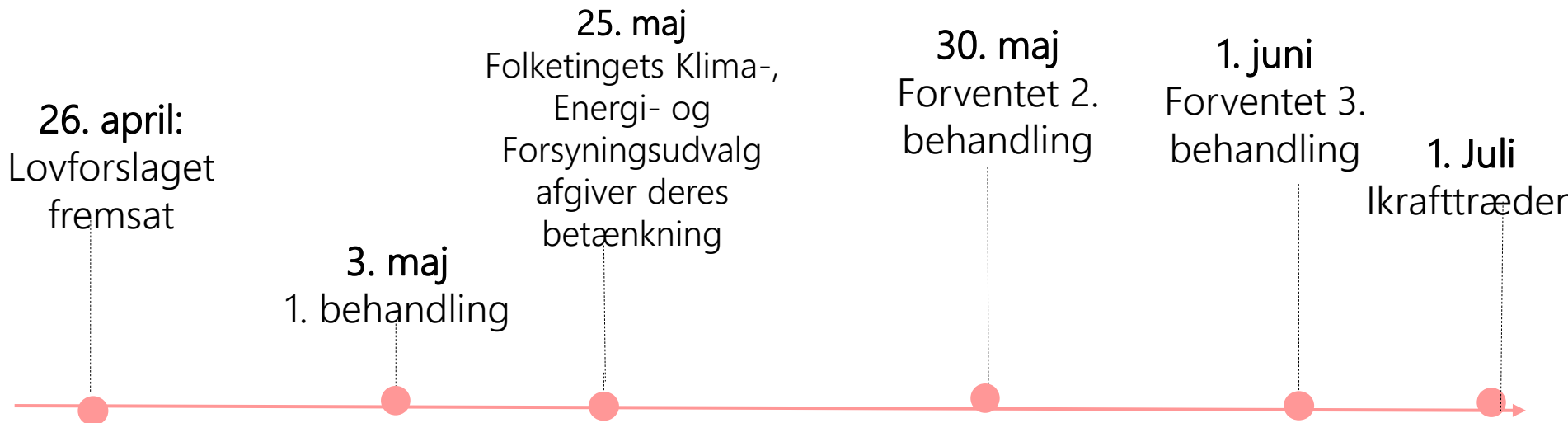

Proces for lovforslaget

PROCES FOR LOVFORSLAGET

OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER

- Ekspropriation og økonomiske konsekvenser for kommunerne
- Effekter af lovforslaget / ministeriets beregninger og import
- Supplerende virkemidler og CO2-fangst

Selskabsgørelse af kommunernes levering af affaldsydelser

AFTALE OM SELSKABSGØRELSE AF KOMMUNERNES LEVERING AF AFFALDSYDELSER AF 30. AUGUST 2022

Politisk aftale indgået 30. august 2022

Overordnet indhold i aftalen

- *"Kommunernes levering af affaldsydelser selskabsgøres, herunder indsamlings- og udbudsaktiviteter samt tilhørende administration."*
- *"Selskabsgørelsen skal sikre, at selskaberne bliver momspligtige."*

Baggrund

- Dom fra Landskatteretten i 2020 fastslog, at kommuner ikke kan opkræve moms på renovationsydelser.
  - ⇒ Skaber konkurrenceforvridning mellem kommunale og private affaldsydelser
- SKM har vurderet, at affaldsydelserne vil blive momspligtige, når de lægges ud i selvstændige selskaber

Aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet) og Venstre, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Alternativet

om

**Selskabsgørelse af kommunernes levering af
affaldsydelser**

30. august 2022

OVERORDNET OM PROCESSEN

- Energistyrelsen har påbegyndt analysearbejdet forud for udarbejdelse af lovforslag – tæt samarbejde med KEFM DEP og inddragelse af Forsyningstilsynet.
- Tidsplan for lovforslag er ikke endeligt afklaret.
- ENS har haft indledende møder med en række kommuner, I/S'er, A/S'er samt brancheorganisationer (KL, DAF, DI-ARI, DE). Mange nyttige inputs.
- Vi har planer om at invitere kommunerne bredt, når vi er lidt længere med arbejdet
- Vi kommer også og giver en kort status på arbejdet på KLs affaldsnetværk den 7. juni.

HOVEDELEMENTER I KOMMENDE LOVFORSLAG OM SELSKABSGØRELSE AF AFFALDSYDELSER

Fra aftalen: *"Selskabsgørelsen indebærer, at driftsansvar og kundeforholdet til borgerne placeres i kommunalt ejede selskaber adskilt fra kommunens rolle som myndighedsudøver."*

Punkter til afklaring i det kommende lovforberedende arbejde

- **Snit mellem drift og myndighed** skal lægges, så der sikres momspligt.
  - Eksempler på driftsopgaver vil være indsamling, drift af genbrugspladser, gennemføre udbud
  - Eksempler på myndighedsopgaver vil være fastlægge serviceniveau gennem vedtagelse af affaldsplaner og -regulativer, træffe afgørelser
  - Skal formentlig også afklares i hvilket omfang der efterlades en fleksibilitet for kommunerne til selv at definere drift og myndighed.
- **Selskabets organisering:** Hvilken type selskab, sammensætning af direktion og bestyrelse mv.
- **Uafhængighed og styring ift. kommunen** skal udformes, så der sikres momspligt.
- **Hvordan skal gebyropkrævningen foregå?** Kommune eller selskab?

HOVEDELEMENTER I KOMMENDE LOVFORSLAG OM SELSKABSGØRELSE FORTSAT

Fra aftalen: *"Det undersøges, om ikke-brofaste øer kan/bør undtages for krav om selskabsgørelse."*

- Skal afklares om en selskabsgørelse af affaldsydelserne vil være uhensigtsmæssig ift. de eksisterende undtagelser for ikke-brofaste øer for genanvendeligt hhv. forbrændingseget affald.

Fra aftalen: *"Det undersøges nærmere, om kommunernes drift af deponeringsanlæg også med fordel kan selskabsføres."*

- Skal afklares, om en selskabsgørelse af deponeringsanlæggene vil skabe udfordringer ift. ansvar og hæftelse i affaldets efterbehandlingsperiode.

Fra aftalen: *"Overgangsperiode fra lovens ikrafttrædelse til kommunerne skal have selskabsgjort"*

- Skal afklares hvor lang overgangsperioden skal være.

Tilsyn og sanktioner

- Skal afklares om der skal føres tilsyn med, at kommunerne selskabsgør affaldsydelserne (og knyttes sanktioner hertil). Og hvilket tilsyn skal føres med selskaberne, når de er selskabsgjorte?

Spørgsmål

Tak for i dag